

Zvláštní část

K § 1

Určuje předmět prohlášení památkové rezervace

Textová část:

Blatnice - Stará Hora, okr.Hodonín

Blatnice leží ve Vizovické vrchovině v blízkosti Veselí nad Moravicí a byla založena v údobí středověké kolonizace. Prvá zmínka o vesnici se váže k roku 1371.

Soubor vinných sklepů "pod starou horou" je urbanistickým celkem dokládajícím vinařskou technologii a stavební kulturu na Moravském Slovácku. Sklepy jsou situovány mimo vlastní obec na okraji vinohradu v jednostranné řadové zástavbě. Jsou výraznými představiteli jednoho ze základních typů vinohradnických staveb, sestávajícího z nadzemní lisovny se sklepem.

V současné době jsou vinné sklepy v Blatnici v dobrém technickém stavu a plní stále svoji původní výrobní a kulturně-společenskou funkci.

Bošín, okr.Nymburk

Vesnice založená v období středověké kolonizace je prvně zmiňována v roce 1352. Rozkládá se na mírném návrší a uplatňuje se jako dominanta okolní krajiny.

Obec si zachovala půdorysnou, hmotovou i prostorovou skladbu zástavby okolo rozlehlé, téměř obdélné návsi. Původní zástavba je zastoupena roubenými přízemními domy z mohutných dubových "trhanic", charakteristických pro lidovou architekturu oblasti středního Polabí.

Dešov, okr.Třebíč

Dešov leží na jižním úpatí Českomoravské vrchoviny, jihozápadně od Moravských Budějovic. Historicky je prvně doložen ve středověké kolonizaci.

Urbanistický soubor obytných domů a hospodářských budov v Dešově reprezentuje obvyklý sídelní typ jihozápadní Moravy se zástavbou situovanou po stranách komunikace. V obci jsou zachovány párové usedlosti ze smíšeného zdiva s původní štítovou i novější okapovou orientací. Výtvarné cítění místních lidových stavitelů se projevilo v dekoru štítových stěn. Lidové stavby jsou většinou udržovány, využívány k trvalému, ojediněle k rekreačnímu bydlení a lze je přiřadit k architektuře dyjsko-oslavského typu.

Dobrá, okr.Prachatice

Dobrá vznikla počátkem 19.století (první zmínka z roku.1816), v období zakládání dřevařských osad v souvislosti s rozšířením těžby dřevní hmoty v dosud méně přístupném šumavském polesí.

Typologicky jde o jednořadové silnicové sídlo s jednotnou orientací lidového domu podélným průčelím ke komunikaci. Zdejší lidové stavby patří k alpskému roubenému domu na Šumavě s ležatou sedlovou střechou a mají štíty s galerií pavláček zdobených lidovými řezbami. Většinou jsou zachovány v původní podobě a využívány pro stálé a rekreační bydlení. Dobrá leží v Národním parku Šumava.

Dobrovíz, okr.Praha-západ

Ves středověkého původu, ležící ve starém sídelním území v rovinaté a úrodné krajině nedaleko od Prahy, je v pramenech poprvé připomínána roku 1238.

Její jádro je tvořeno nepravidelnou návší s kaplí, další zástavba je situována nepravidelně podél komunikací. V Dobrovízi se v poměrně značném rozsahu zachovala honosná zděná architektura z 18. a 19. století, náležející do oblasti domu severozápadních Čech, k okruhu slánskému. Průčelí a brány statků i usedlostí jsou zdobeny štukovým dekorem a v některých případech také velmi hodnotnými lidovými kamennými plastikami. Dobrovíz byla ve své centrální části dosud ušetřena větších modernizačních zásahů a představuje jeden z posledních vzácně dochovaných příkladů kamenných sídel této oblasti.

Dobršíň, okr.Klatovy

Středověká kolonizační ves Dobršíň se rozkládá v kopcovitém terénu oblasti Šumavského podhůří, nedaleko města Sušice. Poprvé je zmiňována v roce 1372.

Sídlo představuje ojediněle dochovaný urbanistický útvar návěsního půdorysného typu se zástavbou zděných usedlostí, typických v této oblasti lidového domu od 19.století. Ve většině usedlostí, které jsou zde seskupeny převážně kolem podélné návsi, se zachoval archaický typ špýcharového domu. Kromě nich jsou ve vsi časté i dispozice dvora se samostatně stojící sýpkou. Dispoziční uspořádání a celkové architektonické ztvárnění dobršíňských usedlostí situovaných širokými průčelími, většinou přízemních obytných domů, branami, případně sýpkami, podle průjezdní komunikace, patří k nejzachovalejším příkladům zděného domu jihozápadních Čech sušického okruhu. Usedlosti jsou využity k obytným a rekreačním účelům.

Dobřeň, okr.Mělník

První zmínky o obci středověkého původu pocházejí z roku 1402. Je položena v členitém a skalnatém terénu Ralské

pahorkatiny.

Nejstaršího původu je kompaktnější jádro lesní návěsní vsi s nepravidelným centrem, ostatní vznikala pozdějším rozrůstáním. V Dobřeni se v poměrně značném množství dochovaly usedlosti z 2. pol. 18. století a z 19. století, typologicky náležející k severočeskému domu, okruhu Ralské pahorkatiny. Jde převážně o patrové roubené, méně zděné a hrázděné domy. Ves nebyla vážněji narušena modernizací ani novou výstavbou a uchovala si svůj původní charakter, jehož hodnoty jsou zvyšovány vazbou na kvalitní přírodní prostředí CHKO Kokořínsko a rekreační území.

Doubrava, okr. Cheb

Doubrava, součást obce Lipová, leží ve zvlněné krajině předhůří Českého lesa. Jde o ves vzniklou v období středověké kolonizace, v písemných pramenech je poprvé zmiňována k roku 1313.

Jako celek představuje osada ojediněle dochovaný urbanistický útvar rozptýlené vsi se zástavbou velkých usedlostí i samostatně stojících obytných stavení. Zvláště průčelí usedlostí i průčelí samostatně stojících obytných budov jsou v patrech a štítech výrazně výtvarně pojednána. Dvory usedlostí, uzavřené do tří nebo čtyř stran, doplňují špýchary mnohdy spojené s kolnou a umístěné v jejím patře, i stodoly hrázděné konstrukce. Tradiční zástavba Doubravy patří k posledním nejzachovalejším příkladům západočeského hrázděného domu chebského okruhu, rozšířeného na tomto území již od 17. století. Objekty ve vsi jsou využity převážně k rekreačním účelům, některé k trvalému bydlení.

Drahenice, okr. Příbram

První zmínky o vesnici středověkého původu, ležící v mírně zvlněné krajině Středočeské vrchoviny, pocházejí z roku 1228. Drahenice se vyvíjely v úzké vazbě na zámecké feudální sídlo, kolem něhož jsou nepravidelně rozmístěny jednak objekty související se správou a funkcí panství a jednak větší usedlosti a statky. Svou architektonickou a urbanistickou skladbou jsou Drahenice zcela ojedinělým celkem, dosud ušetřeným modernizačních zásahů, který je dokladem života feudální vesnice. Typologicky náleží zdejší lidová architektura do oblasti domu Středočeské vrchoviny a povodí Berounky. Většina objektů je využita k trvalému bydlení, vyjimečně k rekreaci.

Heřmanovice, okr. Bruntál

Heřmanovice leží v hornaté krajině Hrubého Jeseníku. Vznikly v období středověké kolonizace, první zmínka o vsi je z roku 1339.

Heřmanovice představují jednu z ojediněle dochovaných řadových vsí s dosud nenarušenou historickou zástavbou lidového charakteru. Usedlosti, pro které je typický přízemní roubený dům se štítovou střechou, orientovaný štítem ke komunikaci a rozvinutá dispozice chlívového nebo komorového typu, jsou

charakteristickým představitelem východosudetského lidového domu, zastoupeného ve stavbách vsí staršími i mladšími objekty patřícími k jesenické lokální formě.

Ves leží při hranici CHKO Jeseníky a v rekreačním území. Zdejší usedlosti jsou využity k obytným i rekreačním účelům.

Hlinsko - Betlém, okr.Chrudim

Hlinsko leží v údolí řeky Chrudimky na Českomoravské vrchovině. Na území dnešního města se zmiňuje již v 11.století osada Glina, městečko bylo založeno před rokem 1350.

Soubor lidových staveb nazývaný Betlém je situován na místě nejstarší sídelní lokality osady Glina, která byla jedním ze dvou sídlištních jader, z nichž vyrostlo město Hlinsko. Lidové stavby v Betlémě, vznikající v průběhu 18. století podle tradičních forem, charakterizují především dvouosá průčelí s bohatě vyřezávanými lomenicemi s polokuželovým kabřincem. V dispozici převažuje typ o dvou místnostech se sínkou a černou kuchyní. Tento sídelní celek je dnes v ČR již jediným uceleným a poměrně početným dokladem dřevěné zástavby maloměstského centra. Byl obýván převážně hrnčíři a tkalci, takže je zároveň výrazným dokladem života dělnictva v manufakturačním období.

Hlinsko leží v CHKO Žďárské vrchy a v oblasti cestovního ruchu. V části Betlém jsou stávající objekty využity pro kulturní a rekreační účely.

Holašovice, okr.České Budějovice

Holašovice se rozkládají v Českobudějovické pánvi a vznikly v období středověké kolonizace. Prvá zmínka o obci je z roku 1263.

Představují ojediněle zachovalý celistvý urbanistický útvar návesního půdorysného typu s jednotnou zástavbou velkých usedlostí. Jejich dvouštitová průčelí se středním vjezdem a brankou vytvářejí souvislou frontu rozlehlé pravidelně obdélné návsi. Architektura holašovických usedlostí se vyznačuje bohatou plastickou a barevnou dekorací ploch a kamenných článků. Zdejší tradiční zástavba reprezentuje zděný jihočeský dům a patří k nejzachovalejším příkladům lidového baroka z regionu hlubockých Blat. Obec je navržena k zapsání do seznamu památek UNESCO. Zdejší objekty jsou využívány k obytným účelům a zčásti i k rekreaci.

Horní Štěpanice, okr.Semily

Horní Štěpanice jsou kolonizačním středověkým založením, prvně připomínaným v roce 1304 a rozkládají se v Krkonošském podhůří severně od Jilemnice.

Lidové stavby sestávající převážně z tkalcovských horských stavení, vytvářejí svojí konfigurací sídelní typ lánové rozptýlené zástavby. Místní lidová architektura je zčásti roubená s vyřezávanými lomenicemi o několika patrech, ovlivněná roubeným

domem Pojizeří z okolí Jilemnice. Ostatní stavby jsou vyzděny z tzv. "krčků", které se později omítaly. Tato stavební technologie je charakteristická pro Horní Pojizeří, Náchodsko a Jilemnicko. Byla používána spíše sociálně slabšími stavebníky. Lidové stavby dochované v Horních Štěpanicích patří do oblasti Českých Sudet, k okruhu Podkrkonoší.

Vesnice leží v blízkosti Krkonošského národního parku a je využívána pro stálé bydlení a k rekreaci.

Janovice, okr. Česká Lípa

Ves středověkého původu je prvně připomínána roku 1273. Leží v kopcovité krajině Českého středohoří.

Jádrem návěsního sídla je obdélníková náves, kterou protéká rameno Bobřího potoka. Kolem je soustředěna zástavba roubených a zděných patrových usedlostí pocházejících převážně z 18. a 19. století. Lomenice některých domů jsou bohatě členěny horizontálním bedněním. Vzácně dochovaný urbanistický celek je výrazným reprezentantem severočeského domu, okruhu Českého středohoří. Architektonické hodnoty Janovic jsou zvyšovány vazbou na kvalitní přírodní prostředí CHKO České středohoří a rekreační území. Stavební fond vesnice je částečně využit k rekreaci, částečně k trvalému bydlení.

Jizerka, okr. Jablonec nad Nisou

Jizerka leží při hranici s Polskem a je nejvýše položeným sídlem Jizerských hor. První písemná zpráva o obci je z roku 1539.

Patří k nejlépe zachovaným koloniím s nepravidelnou rozptýlenou zástavbou horského typu. Původně byla osídlena pastevci a dřevorubci, od 19. století i sklářskými dělníky. Lidové stavby jsou převážně přízemní roubené domy s prostornou sedlovou střechou. Reprezentují lidovou architekturu Jizerských hor. V obci se zachoval i horský dvorec, bývalý panský dům sklářské rodiny Riedlů a novější sklárna z roku 1866. Jizerka leží v rekreačním území a CHKO Jizerské hory.

Klečaty, okr. Tábor

Klečaty jsou součástí soběslavsko-veselských Blat. Vznikly při středověké kolonizaci a připomínají se prvně v roce 1379.

Půdorysnou skladbou se Klečaty hlásí mezi vesnice návěsního typu pravidelné obdélné formy. Jejich tradiční zástavbu vytvářejí selské usedlosti s dvouštitovou konfigurací obytného stavení a špýcharu, které jsou výtvarně pojednány v typických formách selského baroka. Klečaty jsou součástí rekreačního území s obytnou a rekreační funkcí.

Komárov, okr.Tábor

Komárov vznikl v období středověké kolonizace, ačkoliv první zmínka je teprve z roku 1492. Leží v oblasti soběslavsko-veselských Blat u města Soběslavi.

Sídlo, které bylo založeno na rovině, si dodnes zachovalo pravidelnou obdélnou náves, v jejímž centru je situován okrouhlý rybník a kaple s věží. Náves obklopují s výjimkou jedné domkářské usedlosti selské statky, z nichž převážná většina má dvouštitová průčelí se středním vjezdem. Komárovské stavby se staly východiskem tvorby známého lidového stavitele v oblasti Blat, Martina Patáka. Dokládají výtvarným pojetím štítů svých obytných staveb a špýcharů přechod od tvarosloví lidového baroka k prvkům empírovým a pseudorománským z období pozdního romantismu. Patří do oblasti soběslavsko-veselských Blat jihočeského zděného domu. Komárov je situován v rekreačním území a v oblasti cestovního ruchu. Objekty jsou využívány pro stálé i rekreační bydlení.

Krátká, okr.Žďár nad Sázavou

Krátká leží na Českomoravské vrchovině v oblasti Žďárských vrchů, první zmínka je z roku 1727.

Představuje svou půdorysnou strukturou typ sídla vzniklého v pozdní horské kolonizaci. Dochovaný architektonický fond výrazně památkového charakteru pochází z doby kolem poloviny 18. století. Jednotlivé stavby odrážejí sociální a hospodářské postavení svých vlastníků. Na jedné straně se vyskytují drobné chalupy, často na podezdívce s jednoduchou trojprostorovou dispozicí, na druhé straně i větší zemědělské usedlosti tvořící otevřené, polouzavřené nebo uzavřené dvorce. Objekty mají lomenice skládané do tvaru kříže, podlomenice a plochou valbičku. Vesnice jako celek nebyla výrazněji narušena novostavbami nebo novodobými úpravami historických staveb, které tak reprezentují roubený dům Českomoravského pomezí, okruhu Horácka.

Křinice, okr.Náchod

Křinice vznikly v období středověké kolonizace před rokem 1255, leží v Broumovské vrchovině.

Lidová zástavba v Křinici je situována podél malého potůčku a představuje rozptýlenou lánovitou zástavbu podhorského typu, vytvářenou rozsáhlými usedlostmi. Původní roubené stavby s vysokými deštěnými štíty slezského typu jsou od konce 18. století nahražovány výstavnými kamennými dvorci. Průčelí členěná pilastry, polosloupky a nikami, doplněná bohatou štukovou a polychromovanou výzdobou, nesou společné slohové znaky od klasicistních k pozdně empírovým z poloviny 19.století. Vytvořila se zde tak samostatná skupina zděného statku na Broumovsku, která nemá v ostatních českých oblastech obdoby. Objekty jsou využívány k trvalému bydlení i k rekreaci.

Křižánky, okr.Žďár nad Sázavou

Křižánky byly založeny před rokem 1345 a leží na Českomoravské vrchovině v oblasti Žďárských vrchů. Svojí půdorysnou koncepcí patří k horským sídlům s rozptýlenou zástavbou, kterou tvoří roubená obydlí drobných zemědělců a domácích výrobců a zároveň i velké zemědělské usedlosti s hospodářskými budovami. Typologicky patří zdejší stavby k roubenému domu Českomoravského pomezí, okruhu Horácka. Jsou využívány pro trvalé, zčásti rekreační bydlení.

Křižánky jsou součástí CHKO Žďárské vrchy a jejich památková hodnota je ještě zvýrazněna kompoziční vazbou k okolnímu přírodnímu prostředí.

Lhota, okr.Česká Lípa

Menší vesnice středověkého původu v členité krajině Ralské pahorkatiny je v písemných pramenech poprvé zmiňována roku 1402.

Zástavba poměrně krátké lesní lánové vsi s rozšiřujícím se centrem je situována nepravidelně podél komunikace. Usedlosti a chalupy jsou v převážné většině patrové a roubené, některé mají bohatě výtvarně členěné lomenice. Sporadicky se vyskytují také kamenné klasicizující se domy. Typologicky náleží zdejší lidové stavby do oblasti severočeského domu, okruhu Ralské pahorkatiny. Urbanistická skladba i architektonická tvářnost vesnice nebyly dosud vzhledem k její odlehlosti vážněji narušeny a dochovaly se v téměř intaktní podobě podnes. Lhota leží na území CHKO Kokořínsko a v rekreačním území a oblasti cestovního ruchu.

Lipina, okr.Opava

Lipina leží na území Nízkého Jeseníku. Byla založena v roce 1783. Půdorysně představuje příklad mimořádně dochované ulicové vsi.

Pravidelná zástavba zděných usedlostí postavených z nepálených i pálených cihel a lomového kamene, s kombinací jednotraktových i trojstranných forem dvora i víceprostorový půdorys obytných domů komoro-chlévového typu, charakterizuje lipinskou lidovou architekturu. Historická zástavba sídla reprezentuje východosudetský typ zděného lidového domu a ve svém celku je jedním z mála dosud dochovaných příkladů lokální formy poopavského domu.

Lipina je součástí oblasti cestovního ruchu. Usedlosti jsou využity k obytným i rekreačním účelům.

Lomnice nad Popelkou - Karlov, okr.Semily

Lomnice se rozkládá v Jičínské pahorkatině. Byla založena v období středověké kolonizace před rokem 1308, kdy je již připomínána Stará Lomnice. Součástí městečka je část Karlov, založená roku 1739, kde lidová zástavba roubených domů vymezuje obdélné náměstí.

Skupiny roubených domů na Karlově s bohatě členěnými lomenicemi na arkádových podsíních patří k nejzajímavějším stavebním celkům.

Podloubí se segmentovými oblouky nesou bohatě členěnou lomenici, u některých objektů s barokně zprohýbaným obrysem. Tento typ štítů lidových staveb je v architektuře severních Čech velmi vzácný. Svým architektonickým členěním i dispozičním řešením patří lidové stavby v Karlově k domu Českých Sudet, okruhu Horního Pojizeří.

Lomnice nad Popelkou leží při hranici CHKO Český ráj a je součástí oblasti cestovního ruchu.

Malé Chrástany, okr.České Budějovice

Malé Chrástany jsou jedním z vesnických sídelních souborů, který vznikl před rokem 1273 v Českobudějovické pánvi, na území hlubockých Blat. Dodnes si zachovaly z doby svého založení původní půdorys slovanské okrouhlice s převážně dvouštitovými usedlostmi, které vymezují prostor návsi se zvoničkou v jejím středu. Místní tradiční zástavba se vyznačuje prvky lidového baroka v architektonickém členění průčelí i v barevnosti jeho ploch. Lidové stavby Malých Chrástán řadíme typologicky k jihočeskému zděnému domu hlubockonetolických Blat.

Tento urbanistický soubor lidové architektury vytváří s blízkými Netolicemi a zámek Kraochvíle jeden kulturní celek a je součástí oblasti cestovního ruchu. Objekty jsou využity k trvalému a zčásti k rekreačnímu bydlení.

Mazelov, okr.České Budějovice

Mazelov leží ve starém sídelním území - Třeboňské pánvi - a v historických pramenech je zmíněn poprvé roku 1396.

Urbanisticky náleží Mazelov mezi vesnická sídla ulicového půdorysu. Tradiční zástavba patří k jihočeskému zděnému domu vytváří několik svébytných prostorů s kvalitní a slohově čistou architekturou. Svým výtvarným řešením dokládá pronikání charakteristických prvků blatské architektury mimo vlastní území veselskosoběslavských Blat. Obec je situována v oblasti cestovního ruchu.

Mažice, okr.Tábor

Vesnice leží v oblasti soběslavsko-veselských Blat, při jižním okraji slatinského území. Patří mezi středověká kolonizační sídla a poprvé se objevuje v historických pramenech v roce 1354.

Mažice představují urbanisticky rozsáhlý návesní útvar oválného půdorysu, který vybíhá v krátké ulicovky podél tří komunikací. Náves se rozkládá ve dvou úrovních. Horní zaujal rybník, na jehož hrázi s průjezdnou komunikací je situována kaplička z poloviny 19.století. Tradiční lidovou zástavbu představují velké a honosné statky převážně dvorcového typu

a typologicky i výtvarným pojetím průčelí reprezentují jihočeský zděný dům soběslavsko-veselských Blat. V Mažicích se také dochoval doklad přestavby blatských vesnic ve zděné, a to špýchar u čp.5, který je označen ještě pětistou rožmberskou růží. Ve vesnici byli činní známí lidoví stavitelé František a Jan Šochové.

Mužský, okr.Mladá Boleslav

Ves středověkého původu poprvé zmiňována roku 1400 leží na starém sídelním území. Je situována na náhorní plošině skalnatého masivu Mužský v Jičínské pahorkatině.

Půdorysně se jedná o typ lesní návěsí vsi s velkou nepravidelnou, dosud novodobě neupravovanou návší, obklopenou nepřiliš kompaktní drobnější zástavbou, která se vzácně dochovala bez větších nevhodných zásahů. Tvoří ji menší přízemní roubené domy z 18. a 19.století, typologicky náležející do oblasti severočeského domu, k okruhu pojizerskému. Kvalitu sídla zvyšuje hodnotné přírodní prostředí a pozitivně se uplatňuje i vazba na CHKO Český ráj, rekreační území i oblast cestovního ruchu. Převládá zde rekreační využití objektů, v menší míře se zde uplatňuje trvalé bydlení.

Nahořany, okr.Strakonice

Nahořany jsou situovány v Šumavském podhůří, jihozápadně od Volyně a byly založeny v období středověké kolonizace roku 1315.

Sídlo je položeno na svahu výrazného terénního útvaru a vytváří novějšími úpravami nenarušený urbanistický celek návěsího typu s průjezdní komunikací. Prostoru návsi dominuje obdélná kaple z roku 1884 a tvoří ji sled několika statků patřících typologicky k jihočeskému zděnému domu, okruhu Strakonicka. Uzavřené zemědělské usedlosti s dvouštitovými průčelími se vyznačují v některých případech bohatě členěnou architekturou vjezdů.

Nosálov, okr.Mělník

Ves středověkého původu se v historických pramenech poprvé připomíná v roce 1324, leží v bohatě členěném území Ralské pahorkatiny.

Jádrem vsi je rozlehlá, protáhlá, směrem k východu se rozšiřující návěs se zděnou výklenkovou kaplí. Podél severní strany návsi je téměř souvislá řada bývalých usedlostí s patrovými roubenými obytnými domy z období konce 18. a počátku 19.století. Některé si zachovaly původní zděné brány s brankami. Lidové stavby jsou dochovány i při jižním obvodu návsi a ve skupině objektů severozápadně od návsi. Soubor staveb v Nosálově typologicky náleží k roubenému severočeskému domu pojizerského okruhu. Obec leží na hranici CHKO Kokořínsko, v rekreačním území.

Nové Osinalice, okr.Mělník

Nevelká vesnice založená na sklonku 18.století. První zmínka o vsi je z roku 1790.

Půdorysně jsou Nové Osinalice uspořádány do pravidelné ulicovky, orientované sever-jih. Zástavbu tvoří převážně štitově orientované domy s odsazenými stodolami v zadní části dvora, ze závěru 18.století. Významnou část tvoří soubor lidové architektury - převážně patrových, roubených, hrázděných i zděných staveb z konce 18. a z 19.století, které jsou typické pro oblast Kokořínska. Obec leží na hranici CHKO Kokořínsko, v rekreačním území. Objekty jsou využity zejména pro rekreační účely.

Nový Drahov, okr.Cheb

Nový Drahov (německy Trogau) je svým rozsahem nevelká ves, vzniklá v období středověké kolonizace, připomínaná již roku 1272. Další zmínky o ní jsou z let 1392, 1423 a 1445.

Urbanisticky představuje Nový Drahov ojediněle dochovaný útvar rozptýlené vsi se zástavbou, kterou tvoří "francké" uzavřené usedlosti, pocházející vesměs z období 18.-poč.19. století. Objekty jsou vesměs patrové hrázděné, s většinou zděnými hospodářskými budovami. Štíty obytných budov jsou výrazně výtvarně pojednány. Typologicky ves řadíme k západočeskému hrázděnému domu chebského okruhu a k oblasti Horní Falce. Spolu s obcí Salajna a Doubrava u Chebu tvoří jednu z nejvýznamnějších oblastí s dochovanou hrázděnou architekturou.

Nový Drahov byl doposud ušetřen větších modernizačních zásahů a uchoval si svůj původní charakter, který je umocněn vazbou na významnou přírodní rezervaci SOOS a oblast cestovního ruchu a rekreace. Usedlosti jsou využity k obytným a rekreačním účelům.

Olešno, okr.Mělník

Olešno je nevelká ves středověkého původu, prvně připomínaná roku 1414, situovaná v náhorní poloze členitého terénu Ralské pahorkatiny.

Vesnice návesního typu je tvořena několika usedlostmi volně seskupenými kolem okrouhlé návsi. Převažuje patrová roubená zástavba z 18. a 19.století, zastoupeny jsou však různé typy usedlostí od větších statků až po drobné chalupy. Zdejší lidová architektura je reprezentantem severočeského domu, okruhu Ralské pahorkatiny. Vzhledem k odlehlosti a špatné dostupnosti byla vesnice zcela ušetřena novodobého rozvoje a dochovala se tak v původní podobě podnes. Na kvalitní historickou lidovou zástavbu bezprostředně navazuje velmi hodnotná krajina CHKO Kokořínsko a rekreační území.

Ostrovec, okr. Rokycany

Ves se rozkládá v lesnatém území Křivoklátské vrchoviny. Její vznik klademe do období středověké kolonizace, první zmínka se váže k roku 1379.

Ostrovec je příkladem urbanistického útvaru návesního půdorysného typu. Jeho tradiční zástavbu tvoří roubené zemědělské usedlosti s přízemními obytnými domy, jednoduchou bedněnou lomenicí často ukončenou polovalbou, některé s pavlačí na boku a podsíní ve štítové stěně. Původní i novější hospodářské objekty dotvářejí dosud zachovaný zemědělský charakter sídla. Lidové stavby Ostrovice reprezentují typ středočeského roubeného domu okruhu povodí Berounky.

Ostrovec je součástí CHKO Křivoklátsko, leží v rekreačním území a v oblasti cestovního ruchu. Lidová zástavba vsi je využita k obytným i rekreačním účelům.

Pavlov, okr. Břeclav

Pavlov leží v Pavlovských vrších severně od města Mikulova ve starém sídelním území. Prvá zmínka je již z roku 1046.

Historické jádro sídla tvoří soubor obytných domů na návsi, na jednotně vymezených parcelách, s velmi hodnotným architektonickým řešením průčelí zdobených štukem. Druhou část sídelního souboru tvoří štítově orientované vinařské nadsklepní domky v České ulici s jádrem ze 17. a 18. století. Typologicky je možno přiřadit lidové stavby v Pavlově k lokální formě dyjsko-svrateckého domu na jižní Moravě. Lidová architektura kolem návsi i zmíněné vinařské domky vytvářejí vysoce hodnotný celek, jehož atraktivita je zvýrazněna sousedstvím CHKO Pálava.

Plástovice, okr. České Budějovice

Plástovice jsou kolonizační vesnicí, která se prvně připomíná v roce 1360. Rozkládají se v oblasti hlubockých Blat severovýchodně od městečka Netolic.

Sídlo vzniklo na mírném svahu nad Černým potokem. Plástovice představují vyjímečně zachovalou půdorysnou strukturu a architektonicky velmi hodnotnou lidovou zástavbou. Jádrem sídla je podélná náves, která se otevírá na jižní straně k potoku. Na severu a východě se náves rozšiřuje ve dva nepravidelné prostory. Podél záhumenicové cesty vznikla uprostřed severní fronty v 18. století domkářská ulice jednostranně zastavěná. Na návsi je umístěna čtvercová kaplička a vesnická kovárna. Lidové stavby v Plástovicích patří k jihočeskému zděnému domu okruhu hlubockých Blat.

Plzeň 2 - Božkov, okr. Plzeň-město

Ves leží na okraji Plzeňské kotliny u města Plzně. Byla založena v období středověké kolonizace, první zmínka o Božkově je z roku 1338.

Historické jádro středověkého sídla, rozparcelované v 18.století, charakterizuje nepravidelná zástavba zděných usedlostí. Stejně jako lidové stavby jiných vesnic, ležících v blízkosti městských center, byla i zdejší historická zástavba poznamenána vlivy slohové architektury. Pro raabizační sídliště, vzniklé v souvislosti se zrušením městského dvora v roce 1783, jsou typické klasicistní objekty zčásti ještě s barokními reminiscencemi a se značnou příměsí novorenesančních tvaroslovných prvků, postavená převážně v 1.pol.19.století. Podobně jako usedlosti v sousedním Koterově i soubor lidových staveb v Božkově prezentuje dnes již ojediněle dochovaný sídelní celek, jehož lidová architektura je představitelem západočeského zděného domu plzeňského okruhu.

Plzeň 2 - Koterov, okr.Plzeň-město

Ves ležící na okraji Plzeňské kotliny v bezprostřední blízkosti města Plzně. Byla založena v období středověké kolonizace, první zmínka o vesnici je z roku 1369.

Půdorysně představuje Koterov zachovalý urbanistický útvar návesního typu. Poloha vsi v blízkosti města Plzně se odrazila i v charakteru její historické zástavby, vliv slohové městské architektury se projevil v celkovém architektonickém ztvárnění lidových staveb Koterova. Zdejší usedlosti nesoucí znaky zlidovělého baroka a klasicismu představují ve svém celku jeden z mála doposud nenarušených příkladů západočeského zděného domu plzeňského okruhu. Usedlosti jsou využity k trvalému bydlení.

Plzeň 8 - Černice, okr.Plzeň-město

Ves leží 6 km jihovýchodně od historického jádra Plzně. Byla založena v období středověké kolonizace, nejstarší psané zmínky o vesnici jsou však až v 1.pol.15.století.

Podobně jako u Koterova můžeme předpokládat, že rozvrh usedlostí kolem zhruba trojúhelníkové návsi je nejpozději středověkého původu. Nejstarší pozůstatky staveb v Černici se hlásí k pozdně gotické kamenické produkci (16.století). Nejvýrazněji ovlivnilo stavební tvář obce 19.století a lidový klasicismus. Hlavní předností souboru je komorní, civilizačními vlivy jen málo zasažený celek návsi. Tento útvar by bylo možné dovést poměrně nenáročnými zásahy do mimořádně půvabné podoby. Usedlosti jsou využity převážně k trvalému bydlení.

Praha 5 - Stodůlky, hlavní město Praha

Bývalá samostatná vesnice, ležící na výrazné křižovatce několika historických cest v předměstí Prahy. Území bylo nepochybně osídleno již od dávných dob, prvně však písemně připomínáno v roce 1292.

Střed Stodůlek tvoří velká obdélná náves, ke které se v severovýchodním nároží připojuje široká oboustranně zastavěná ulice. Typologicky se tedy kombinuje návesní typ se

silnicovým. Zástavba kolem návsi původně dvorcová, pocházející převážně z období 17. - 19. století je doplněná drobnou chalupnickou a domkářskou zástavbou. Návěs je uceleným prostorem, kterému na severní straně dominuje kostel, postavený na místě románského.

Stodůlky jsou dokladem velmi starého založení vsi s vyjímečným půdorysným uspořádáním, které bylo z velké části zachováno do současnosti. Přes některé negativní jevy, způsobené novodobou výstavbou, si obec uchovala svůj půvab a obohacuje dnes prostředí nového obytného souboru.

Praha 6 - Ruzyně, hlavní město Praha

Obec Ruzyně v Praze 6, dříve Rusín, je svojí architektonickou kompozicí, dispozicí i v architektonickém detailu jako celek jedinečně zachovaný soubor lidové architektury na území hlavního města Prahy. Nejstarší historické zprávy jsou již z roku 993.

Zpočátku byla typem jednostranné potoční vsi, situované při staré Slánské cestě, která prochází obcí od jihu k severu, na úpatí Bílé Hory, v údolí Litovického potoka. Později se vyvíjí v uzavřenou návěs. Dnešní zástavba je z období konce 17. a z počátku 18. století, kdy vznikla velká ruzyňská návěs s probíhajícím potokem a obstavením jádra od východu, dnešní Staré náměstí. V Ruzyni je zachováno značné množství patrových pozdně barokních statků s architektonicky hodnotnými detaily, které jsou situovány při dnešním Starém náměstí i novější velké návsi. Vybraná zástavba pozdně barokních statků uchovává ve své celkové dispozici návrh původního založení obce, spadajícího do raného středověku. S dokonalým přizpůsobením se stávajícímu terénu i danému systému komunikací jsou dokladem velmi starého založení vsi, zachované v původním historickém jádru do současnosti.

Příkazy, okr. Olomouc

Ves je dokladem středověké kolonizace a v písemných pramenech se poprvé objevuje roku 1250. Nejstarší podrobnější zprávy o stavu vsi pocházejí ze 16. století.

Příkazy jsou rozlehlou vesnicí s návsi ulicového typu, charakteristickou pro oblast Hané. Ve svém celku i zásadní struktura středověkého původu jsou obcí minimálně narušenou mladšími zásahy. Zástavbu tvoří usedlosti s okapovou orientací k návsi. Významný je soubor lidové architektury - hliněné, zděné a roubené, unikátní jsou stavby se žudrem, které svojí vysokou památkovou i dokumentární hodnotou přesahují hranice regionu. Obytné a hospodářské stavby pochází z období 17. - 19. století a jsou doplňovány přenesenými, případně rekonstruovanými objekty z okolí.

Rané, okr. Česká Lípa

Obec Rané leží v Českém středohoří, prvně je historicky doložena v roce 1503.

Středověké jádro sídla tvoří zástavba kolem vejčité návsi, která byla doplňována a na jihu obklopena chudší chalupnickou výstavbou. Zdejší velké patrové roubené domy se zděnými hospodářskými budovami jsou představiteli severočeského lidového domu, okruhu Českého středohoří.

Rané leží v rekreačním území a CHKO České středohoří.

Rumburk - Šmilovského ulice, okr. Děčín

Šmilovského ulice se nachází západně od městského jádra města Rumburk, v bývalé vsi Neusorge, která roku 1879 splynula s městem. Dnes Šmilovského ulice vznikla parcelací panského pozemku a prodejem jednotlivých parcel roku 1785. Je tedy dokladem plánovitého pravidelného založení vesnického, resp. příměstského osídlení v mladším období rozptýlených manufaktur.

Zástavbu tvoří domky tkalců situované štitovým průčelím do ulice, postavené v závěru 18. a počátku 19. století. Se svými architektonickými detaily fasády - prkenné obklady stěn a břidlicové obklady štítů - se staly pro zástavbu tak charakteristické, že jsou právem považovány za součást architektonických a památkových hodnot. Velmi hodnotný soubor řemeslnických domků je typologicky řazen na pomezí vesnické a městské architektury. Svým rozsahem a uceleností představuje mimořádně hodnotný doklad specifické zástavby, typické pro rozvoj města, v souvislosti s počátky průmyslové výroby na přelomu 18. a 19. století.

Rymice - Hejnice, okr. Kroměříž

Rymice leží na terénní terase severovýchodně od města Holešova, prvně jsou v písemných pramenech zmiňovány v roce 1365.

Představují návesní typ vesnice s trojúhelnou návší a třemi uličními výběhy. Tzv. "Hejnice" je východní částí sídla. Nejstarší usedlosti dokumentují vývojový stupeň, který přináší spojení dříve samostatné patrové komory s obytným jádrem domu. Dochované stavby reprezentují lidový dům střední Moravy okruhu hanáckého.

Stachy, okr. Prachatice

Stachy vyrůstaly při cestě z Vimperka do Kašperských Hor na území bývalého královského hvozdu. Ves vznikla z rozptýlených lesních dvorců středověkého původu. Přesto se zde zachovala skupina lidových staveb, jejichž konfigurace je příkladem přípotočního typu charakteristického pro horskou pasekářskou oblast Šumavy. Dochované lidové stavby patří typologicky k roubenému a zděnému pošumavskému domu, dnes velmi vzácnému. Jsou

dokladem obydlí drobných zemědělců, vesnických řemeslníků a lesních dělníků. Proto jejich hospodářská část je minimálního rozsahu a zpravidla od obytné oddělená.

Stachy jsou součástí CHKO Šumava a zároveň významným rekreačním střediskem.

Starý Týn, okr. Litoměřice

První zmínky o středověké vsi situované v krajinářsky hodnotném kopcovitém prostředí Českého středohoří pocházejí již z roku 1057. Jedná se o návsní sídlo s nepravidelnou, spíše lichoběžníkovou návší s rybníkem. Kolem je situována patrová roubená a zděná zástavba. Ves se rozrůstá podél průjezdní komunikace pozdější chalupnickou výstavbou. Ojediněle dochovaná středověká urbanistická struktura je dosud dobře patrná a navíc je potvrzena stavebními relikty v některých sklepech. Dnešní stavby, pocházející z 18. a 19., místy ze 17. století jsou výrazným reprezentantem oblasti severočeského domu, okruhu Českého středohoří. Starý Týn leží v CHKO České středohoří a v rekreačním území. Uplatňuje se zde rekreační i trvalé bydlení.

Třebíz, okr. Kladno

Ves středověkého původu na starém sídelním území v úrodné Slánské rovině je poprvé zmiňována roku 1318.

Kolem vzácně dochované rozlehlé obdélné návsi s rybníkem a kostelem jsou situovány převážně velké selské usedlosti. Pozdější drobná chalupnická a domkářská zástavba vznikala podél komunikací, především jižně od centra. Převládá štítová orientace. Jak velké trojstranné statky, tak i menší usedlosti a domy jsou zděné, starší objekty z kamene (ojediněle s pozdně gotickými prvky), mladší ze smíšeného zdiva či cihel. Dochovala se i skalní obydlí na okraji vesnice. Typologicky náleží Třebíz do širší oblasti domu severozápadních Čech, k okruhu slánskému. Ves byla ušetřena větších znehodnocujících zásahů a uchovala si původní charakter po stránce architektonické i urbanistické a současně je i vzácným dokladem sociální diferenciace vesnice 2. pol. 19. a počátku 20. století.

Většina domů je ve velmi dobrém stavebně technickém stavu, neboť mnohé jsou expozičně a správně využívány Národopisným muzeem Slánska, které v obci sídlí. Ostatní stavební fond slouží k trvalému bydlení.

Veletiny - Stará Hora, okr. Uherské Hradiště

Veletiny jsou typickou slováckou vsí, středověkého původu, první zmínka je z roku 1283. Za ní na okraji sadů a vinogradů v místní části Stará Hora jsou situovány hliněné a zděné lisovny - tzv. budy - z 18. - 20. století. Patří k základnímu typu vinogradnických staveb, který vyznačují lisovny bez sklepů. Jde o dvouprostorové stavby, v jejichž přední části-budě je uložen lis a vinařské nářadí, v zadní komůrce jsou uskladněny sudy.

Búdy ve Veletinách jsou udržovány a tvoří ucelený, mimořádně hodnotný soubor vinohradských lidových staveb, charakteristických pro oblast jihovýchodní Moravy.

Vesec, okr. Jičín

Vesnice konfigurací své tradiční zástavby dokládá, že dnešní sídelní útvar vznikl ze starého návesního slavanského sídla asi okrouhlicového typu. Náves byla v průběhu doby zčásti zastavěna.

Vesec se rozkládá v Jičínské pahorkatině v blízkosti města Sobotky. Lidové stavby, sestávající z malých a středních zemědělských usedlostí, dokládají výrobní a společenské poměry na vesnici z období konce feudalismu i charakteristické stavební způsoby místní lidové kultury. Usedlosti mají z větší části dochované členění všech průčelí a vnitřní dispozici se zaroubenou světničkou ve štítě a reprezentují roubený dům českých Sudet, okruhu Pojizeří.

Charakteristické pro zdejší lidovou architekturu jsou roubené patrové domy s pavlačí v bočním průčelí pod převislou sedlovou střechou. Také hospodářské objekty usedlostí, pokud nebyly novodobě upraveny, jsou roubené.

Vesec leží při hranici CHKO Český ráj a spolu se svým historickým okolím, městem Sobotkou, zámkem Humprechtem a hradem Kostí tvoří jeden kulturní celek a centrum rozsáhlé rekreační oblasti.

Víska, okr. Mladá Boleslav

Menší ves středověkého původu je poprvé zmiňována roku 1400. Leží na plošině ve zvlněném terénu Ralské pahorkatiny.

Okolo návsi je souběžná převážná část roubených a zděných patrových staveb z 18. a 19. století mimořádné kvality, náležejících do oblasti severočeského domu, okruhu Ralské pahorkatiny. Ojedinelá a vysoce hodnotná je také celková urbanistická skladba tohoto návesního sídla, která zůstala dosud ušetřena nevhodných zásahů. Víska leží v oblasti cestovního ruchu a v bezprostřední blízkosti CHKO Kokořínsko a rekreačního území. Má charakter převážně rekreační, část domů je obydlena trvale.

Vlastiboř, okr. Tábor

Vlastiboř byla založena obdobně jako okolní sídla ve středověké kolonizaci, první zmínka je z roku 1354. Vesnice leží západně od města Soběslavi.

Je geneticky i urbanisticky zajímavým vesnickým sídlem, skládajícím se ze dvou částí. Původní prostor návsi severně od Bechyňského potoka, je dnes rozparcelován na zahrady a je vymezen štíty a ohradními zdmi největších usedlostí. Na přelomu 16. a 17. století byla založena jižně od potoka tzv. "Malá strana", vytvářející téměř pravidelný, ale méně výrazný vlastní návesní prostor. Mezi oběma celky při průjezdní komunikaci vyrostla kovárna, pseudogotická kaple a hostinec. Architektura zdejších

usedlostí je výrazným představitelem jihočeského zděného domu okruhu soběslavsko-veselských blat. Průčelí lidových staveb pokrývá plastický relief s tektonickou tematikou a je doplněn výrazným štukovým dekorem.

Vlčnov - Kojiny, okr.Uherské Hradiště

Vlčnov je dochovaná slovácká vesnice, na jejímž okraji v místní části Kojiny je soustředěn velmi hodnotný soubor vinohradnických lidových staveb, typických pro oblast jihovýchodní Moravy. Hliněné, zděné a hrázděné lisovny - tzv.búdy - z 18. - 20.století vytvářejí charakteristickou jednostrannou řadovou zástavbu, doplněnou o vinařskou kapličku.

Vodice, okr.Prachatice

Vodice jsou středověkou kolonizační vesnicí a leží v Prachatické pahorkatině v blízkosti městečka Lhenice. První zmínka je okolo roku 1400.

Půdorysem patří Vodice k sídlům návesního typu s kaplí v centrální poloze. Zachované zemědělské usedlosti, které se řadí kolem obdélné vsi jsou vzácným příkladem přechodného půdorysného typu. Z něj se totiž vyvinul zcela uzavřený dvorec zvaný "vierkant", charakteristický pro celou oblast Šumavy a horního Podunají. Průčelí jsou zdobena plastickým orámováním oken obytných objektů i špýcharů a místy drobným štukovým dekorem. Vodice leží v CHKO Blanský les.

Volary, okr.Prachatice

Volary leží ve střední části Šumavy a byly založeny ve 14.století při tzv.Zlaté stezce. Roku 1373 je zde připomínán kostel.

Původně kolonizační sídlo lánového typu bylo modifikováno zahuštěním zástavby podél dvou hlavních kolonizačních radiál. Zdejší lidové stavby typologicky patří k alpskému roubenému domu na Šumavě, který sem pronikl z Bavorska v nové kolonizační vlně související se zavedením hromadného alpského dobytkařství na Šumavě v 16.století. Tyto domy jsou charakteristické nízkou a širokou sedlovou střechou, krovy s ležatou stolicí, šindelovou krytinou. Všechny funkční prvky zemědělské usedlosti jsou zde soustředěny v jeden celek pod jednou střechou. Charakteristickou součástí sídla je i skupina volně stojících seníků při okraji města.

Záboří, okr.České Budějovice

Vesnice leží na území hlubockých Blat. Byla založena v období středověké kolonizace.

Půdorysnou osnovu vesnice tvoří rozsáhlá náves, kolem jejíchž tří stran je soustředěn významný soubor zděné lidové

architektury, pocházející převážně z 19.století. Na objektech se uplatňuje charakteristické tvarosloví lidového baroka, typické pro blatskou oblast jižních Čech. Objekty slouží pro trvalé i rekreační bydlení.

Zálší, okr.Tábor

Vesnice leží na území soběslavsko-veselských Blat. Byla založena v období středověké kolonizace a ve světle historických pramenů se prvně objevuje v roce 1354.

Urbanisticky patří Zálší mezi nejpravidelnější dochované vesnické sídelní celky. Půdorysnou osnovu vytváří dvě výrazně odlišné části. Stará ortogonální pravidelná náves soustřeďuje většinu památkově chráněných objektů. K severu situovaná mladší uliční zástavba je tvořena drobnějšími usedlostmi. Na východní straně doplňuje půdorys sídla bývalý feudální zámek s panským dvorem, fara a kostel. V Zálší je i rodný dům známých lidových stavitelů Františka a Jana Šochů, kteří spolu s dalšími staviteli vtiskli celé oblasti specifický stavební charakter. Tradiční lidová zástavba reprezentuje zděný jihočeský dům soběslavsko-veselských Blat.

Záluží, okr.Zábor

Záluží leží v oblasti soběslavsko-veselských Blat a jeho existence se prvně připomíná v roce 1421.

Pravidelný návesní půdorys okrouhlicové formy dokládá, že vzniklo již v období středověké kolonizace ve 13.-14.století. Architektura zdejších lidových staveb s vykrajovanými obrysy štítů a bohatou štukovou, někdy i polychromovou výzdobou průčelí prokazuje, že Záluží je charakteristickým příkladem zděné jihočeské architektury veselsko-soběslavských Blat. Zůstalo zcela nedotčeno novou výstavbou a rušivými zásahy, takže v dnešním stavu zachovává obraz typického venkovského prostředí 19.století.

Zubrnice, okr.Ústí nad Labem

Rozsáhlá ves středověkého původu, ležící v zajímavém kopcovitém terénu Českého středohoří, je v písemných pramenech poprvé připomínána roku 1352.

Zubrnice jsou rozloženy na terasovité plošině nad údolím Lučního potoka. Centrem půdorysné osnovy vesnice je obdélná náves, na jejímž okraji stojí barokizovaný kostel, původně ze 14.století. Další zástavba je situována podél průjezdní komunikace. Pozdější je chalupnická a domkářská výstavba mimo jádro vsi. Převážně roubené a zděné stavby pocházejí z 18.a 19. století a typologicky se řadí do oblasti severočeského domu, okruhu Českého středohoří. Architektonicky i urbanisticky velmi hodnotná vesnice leží na území CHKO České středohoří.

Většina objektů je využita k trvalému bydlení, rekreace se uplatňuje v menší míře. V současnosti je v Zubrnici budováno

muzeum v přírodě . Některé objekty jsou památkově opravovány, několik jich bylo do vsi také přeneseno a počítá se s dalším rozšiřováním.

Žďár, okr.Česká Lípa

Ves středověkého založení je v pramenech poprvé připomínána roku 1348. Leží v neobyčejně členitém a skalnatém, krajinářsky vysoce hodnotném prostředí ralské pahorkatiny.

Ojedinelá a velmi složitá je urbanistická struktura této lesní návěsí vsi. Zástavba je soustředěna jednak kolem nepravidelné oválné návsi a z ní vybíhajících komunikací a dále pak v pískovcové strži, přístupné z návsi. Modernizacemi téměř nenarušené roubené patrové i přízemní usedlosti a chalupy, pocházející především z 18. a 19.století, náleží do oblasti severočeského domu, okruhu Ralské pahorkatiny. Žďár leží v rekreačním území a v oblasti cestovního ruchu. Usedlosti jsou využity převážně k rekreaci, méně k trvalému bydlení.

Železný Brod - Trávníky, okr.Jablonec nad Nisou

Městská čtvrť Trávníky je položena východně od centra města, připomínaného ve 2.pol. 14.století jako ves, od roku 1501 jako městečko. Železný Brod leží ve velmi členité a působivé krajině Českého ráje v údolí Jizery.

Bývalá řemeslnická a dělnická čtvrť se rozkládá na stráni při soutoku Žernoseckého potoka s Jizerou. Představuje ojediněle dochovaný ucelený urbanistický soubor s vlastním obdélným centrem s dominujícím barokním kostelem. Zástavba sestává z přízemních, částečně patrových roubených a méně kamenných domů z 18. a 19.století, výrazně reprezentujících dům severních Čech, okruh pojizerský. Charakteristické jsou bohatě členěné lomenice. Město leží v CHKO Český ráj. Objekty jsou využity k trvalému a částečně k rekreačnímu bydlení.

Grafická (mapová) část:

Grafickou část důvodové zprávy tvoří rozborové mapy s památkovým vyhodnocením 15 vybraných území, přičemž tyto mapky podle jednotné metodiky jsou zpracovány pro všechny navrhované památkové rezervace (objekty vyznačené plnou černou plochou a šrafurou jsou nejhodnotnějšími ukázkami lidové architektury v místě).

1. Drahenice (okr. Příbram)
2. Ostrovec (okr. Rokycany)
3. Holašovice (okr. České Budějovice)
4. Záluží (okr. Tábor)
5. Dobruška (okr. Klatovy)
6. Božkov (okr. Plzeň-město)
7. Doubrava (okr. Cheb)
8. Ruzyně (hlavní město Praha)
9. Stodůlky (hlavní město Praha)
10. Bošín (okr. Nymburk)
11. Dobřeň (okr. Mělník)
12. Jizerka (okr. Jablonec n/Nisou)
13. Dešov (okr. Třebíč)
14. Vlčnov-Kojiny (okr. Uherské Hradiště)
15. Lipina (okr. Opava)

K § 2

Nařízení vymezuje v příloze hranice památkových rezervací.

K § 3

Nařízení ukládá povinnost jejich vyznačení v územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci

K § 4

Stanoví se počátek účinnosti tohoto nařízení vlády ČR.

Ověřovací doložka změny datového formátu dokumentu podle § 69a zákona č. 499/2004 Sb.

Změnou datového formátu se nepotvrzuje správnost a pravdivost údajů obsažených v dokumentu a jejich soulad s právními předpisy.
Nepodařilo se získat informace o podpisu.

Typ vstupního dokumentu: .PDF
Otisk vstupního souboru: D832B0A88ABE1D365615545FE712727DCC3EBA7A6792BDD72862C0772935BB9F
Použitý algoritmus: SHA256_SBB 2.16.840.1.101.3.4.2.1

Subjekt, který změnu formátu dokumentu provedl:
Ministerstvo kultury, Maltézské náměstí 1, 11811 Praha 1

Datum vyhotovení ověřovací doložky:
14.5.2026

Jméno a příjmení osoby, která změnu formátu dokumentu provedla:
GINIS Automat